

Sistema Polític Espanyol i Català

Codi: 103104

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Gabriel Colomé García

Correu electrònic: Gabriel.Colome@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cal que l'estudiant hagi cursat i superat l'assignatura ESTRUCTURA SOCIAL I POLÍTICA. També es dona per suposat que l'estudiant llegeix habitualment diaris de premsa generalista i té interès en l'actualitat política i en entendre els orígens i els actuals debats sobre el nostre sistema polític.

Objectius

Aquesta assignatura girarà al voltant dels principals elements del sistema polític espanyol, i també català. Hi treballarem els antecedents, els factors definitoris, la composició i el funcionament dels sistemes polítics. Per tant, hi tractarem les condicions socials i històriques que han configurat aquests sistemes polítics, descriurem les institucions constitucionals i estatutàries i el seu funcionament, exposarem i avaluarem el paper dels actors polítics principals, definirem els trets principals de la cultura política i farem balanç dels resultats assolits.

Aquest treball ens permetrà assolir la capacitat d'interpretar la seva evolució al llarg del temps i de valorar el seu rendiment. Treballarem sobre els pactes de la transició i els principals elements del sistema polític actual, i analitzarem trenta anys després, i en ple canvi d'època, quin és el seu grau de permanència, quins són els factors de crisi i els focus de debat, què es sosté i què no en l'actualitat.

Competències

- Aplicar el pensament científic amb rigor.
- Demostrar un coneixement adequat de la realitat sociocomunicativa de Catalunya en el context espanyol, europeu i mundial.
- Demostrar un coneixement adequat del món contemporani i la seva evolució històrica recent en les dimensions social, econòmica, política i cultural.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el pensament científic amb rigor.

2. Buscar fonts informatives de contingut polític, analitzar-les i aplicar-hi criteris correctes de valoració per contrastar i verificar la veracitat de les informacions.
3. Descriure els pressuposts bàsics del sistema polític espanyol i català.
4. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
5. Reconèixer els pressuposts i esquemes bàsics de la política mundial comparada.

Continguts

1. Antecedents històrics al sistema polític espanyol actual
2. Diferències respecte l'evolució d'altres països europeus
3. Crisi i final del franquisme
4. La transició espanyola
5. El consens, les dificultats, els pactes i la cultura política en la transició
6. Actors i lideratge en la transició
7. Procés constituent / Elaboració de la constitució
8. Característiques i efectes de la Constitució de 1978
9. Organització territorial: estat de les Autonomies
10. Poder Legislatiu: Cambres i funcionament
11. El poder Executiu: característiques i funcionament del Govern
12. Mecanismes de control, intervenció política i qualitat democràtica
13. Sistema Electoral: eleccions estatals, autonòmiques, locals i europees
14. Sistema Electoral: debats i possibles reformes
15. Clivelles polítiques
16. Sistema de Partits
17. Comportament electoral i cultura política
18. Actors polítics: mitjans de comunicació i grups d'interès
19. Sistema Polític a Catalunya: antecedents, competències, institucions i funcionament
20. Estatut 1979
21. Sistema de partits
22. Estatut 2006

Metodologia

Aquesta assignatura té 6 crèdits ECTS, és a dir, un total de 150 hores de dedicació per part de l'estudiant (25 hores per crèdit).

Comptarà amb tres formats de sessió:

- Classes de teoria
- Seminaris de lectura
- Dinàmiques de participació dels estudiants

En primer lloc, els continguts teòrics de l'assignatura seran treballats a les classes, d'una banda, en format classe magistral i, d'altra banda, amb sessions i dinàmiques conduïdes i participades pels estudiants.

En segon lloc, durant el curs, es celebraran seminaris de lectures en el quals es treballarà i s'avaluarà la comprensió d'uns textos que els estudiants hauran hagut de llegir prèviament.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	17	0,68	

Seminaris i proves de lectura	17	0,68	
Treball a classe sobre els continguts teòrics	17	0,68	
Tipus: Supervisades			
Preparació de les activitats a classe sobre continguts teòrics	28	1,12	2
Tipus: Autònomes			
Preparació de lectures i seminaris	30	1,2	
Treball autònom sobre els continguts teòrics	41	1,64	

Avaluació

L'avaluació d'aquesta assignatura es realitzarà a partir les següents activitats d'avaluació:

- treball de curs: 30%
- Avaluació seminaris (sessions de debat + 2 proves de lectura): 60 %
- Participació classe: 10 %

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació	10%	0	0	2, 3, 4
Proves seminaris	60%	0	0	1, 2, 3, 4, 5
Treball de Curs	30%	0	0	1, 2, 3, 4

Bibliografia

ALCANTARA, M.-MARTINEZ, A. (ed.) (2001).- Política y gobierno en España. Tirant lo Blanch

BALFOUR, S.- QUIROGA, A. (2007).- España reinventada. Nación e identidad desde la Transición. Península

COLINO, C.- COTARELO, R. (2012).- España en crisis. Balanza de la segunda legislatura de Rodríguez Zapatero. Tirant lo Blanch.

COTARELO, R. (ed.) (1992).- Transición política y consolidación democrática, Madrid. CIS

F. ALTERNATIVAS.- Informes sobre la democracia. 2011, 2012.

GARCÍA MORILLO, J. (1996). - La democracia en España. Alianza.

GÓMEZ FORTES B. Et al. (2010).- Calidad de la democracia en España. Una auditoría ciudadana. Ariel.

MARÍN et al. (2001).- Historia política de España. Istmo.

MARTÍNEZ, A. (ed.) (2006). - Representación y calidad de la democracia en España. Tecnos

MONTERO, J.R. (200) Reformas y panaceas del sistema electoral. In Claves, núm. 99

- ORTEGA, A.-PASCUAL, A. (s.d.).- ¿Qué nos ha pasado? El fallo de un país. Galaxia Gutemberg/Círculo de Lectores
- POWELL, Ch. (2002).- España en democracia 1975-2000. Plaza-Janés. De bolsillo.
- RENIU, M. (ed.) (2012).- El sistema político español. Huygens.
- SANCHEZ CUENCA, I. (2012).- Años de cambios, años de crisis. Ocho años de gobiernos socialistas. Catarata.
- TAIBO, C.- (2012).- España, un gran país. Transición, milagro y quiebra. Catarata.
- TOHARIA J.J. (ed.) et al. (2011).- Pulso de España. Un informe sociológico. Fundación Ortega-Marañón.
- TORCAL, M. Et al. (2005).- España: sociedad y política en perspectiva comparada. Tirant lo Blanch
- TUSELL, J. (coord.) (2004).- La transición a la democracia y el reinado de Juan Carlos I. Espasa-Calpe